

AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ DERS BİLGİ FORMU

Dersin Adı		Metindilbilim							
Ders Kodu		TRO313		Ders Düzeyi		Lisans			
AKTS Kredi	3	İş Yüğü	75 (Saat)	Teori	2	Uygulama	0	Laboratuvar	0
Dersin Amacı		Öğrencilere metnin ne olduğunu, anlama ve anlatma sürecinde metinsellik ölçütlerinin yer ve önemini kavratmak. Metin ve metin dilbilimi, söylem ve söylem çözümlemesi konularını kavramalarını sağlamak.							
Özet İçeriğı		Metin dilbilimin temel ilke ve kavramları (tümce, önerme, sözce; metin ve metinsellik ölçütleri: üretici/metin ve alıcı merkezli), metin türü, söylem ve metin türü sınıflamaları; metin türlerinin dilsel görünümleri; anlatı söylemi, anlatı metinleri ve dil aktarımı; söz eylem kuramı.							
Staj Durum		Yok							
Öğretim Yöntemleri		Anlatım (Takrir), Tartışma							
Dersi Veren Öğretim Elemanı(ları)		Prof. Dr. Nuri KARASAKALOĞLU							

Ölçme ve Değerlendirme Araçları

Araç	Adet	Oran (%)
Ara Sınav (Vize)	1	40
Dönem Sonu Sınavı (Final)	1	70

Ders Kitabı / Önerilen Kaynaklar

1	AKBAYIR S.(2007). Cümle ve Metin Bilgisi, Ankara: PegemA Yayıncılık.
2	ERKUL R. (2004). Cümle ve Metin Bilgisi, Ankara: Anı Yayıncılık.
3	GÜNAY D. (2001). Metin Bilgisi, İstanbul: Multilingual.

Hafta	Haftalara Göre Ders Konuları	
1	Teorik	Metin kavramı
2	Teorik	Metindilbilimin temel ilke ve kavramları (tümce, önerme, sözce
3	Teorik	Türkçe eğitiminde metin ve metin seçiminin önemi
4	Teorik	Metinsellik ölçütleri
5	Teorik	Bağdaşıklık
6	Teorik	Bağdaşıklık öğeleri
7	Teorik	Metinde tutarlılık
8	Teorik	Ara sınav
9	Teorik	Metnin bilgilendirici özelliğı
10	Teorik	Metnin bilgilendirici özelliğı
11	Teorik	Metindeki kabul edilebilir özellikler
12	Teorik	Metinler Arasılık
13	Teorik	Metnin başka metinlerle ilişkisi
14	Teorik	Metinlerin üslup özellikleri
15	Teorik	Metin çözümlemeleri/ Söylem çözümlemesi
16	Teorik	Dönem sonu sınavı

Dersin Öğrenme, Öğretme ve Değerlendirme Etkinlikleri Çerçevesinde İş Yüğü Hesabı (Ortalama Saat)

Etkinlik	Adet	Ön Hazırlık	Etkinlik Süresi	Toplam İş Yüğü
Kuramsal Ders	14	3	2	70
Ara Sınav	1	0	2	2

Dönem Sonu Sınavı	1	0	3	3
Toplam İş Yüğü (Saat)				75
Yuvarla [Toplam İş Yüğü (saat) / 25*] = AKTS Kredisi				3
*25 saatlik iş yüğü 1 AKTS olarak kabul edilmektedir.				

Dersin Öğrenme Çıktıları

1	Dilin tanımı, işlevleri, dil bilgisi ve dil biliminin temel kavramları, dünya dillerinin nitelikleri, Türk dilinin bu diller arasındaki yeri, Türk dilinin tarihi dönemleri, ses ve ses olayları, ekler, kelime türetme yolları, kelime grupları, cümle, cümlelerin öğeleri, cümle türleri hakkında yeterli akademik bilgiye sahip olur.
2	Edebiyat bilgi ve kuramları, Göktürk ve Uygur edebiyatları, Divan edebiyatı, Tasavvuf ve Halk edebiyatları, Yeni Türk edebiyatı, Dünya edebiyatı hakkında yeterli akademik bilgiye sahip olur.
3	Türk dili ve edebiyatına, okuma, dinleme, konuşma ve yazma eğitimine ait bilgi ve becerilerin ilköğretim II. kademe öğrencilerinin düzeyine uygun biçimde aktarılmasında ve uygulanmasında gerekli öğretim yöntem ve teknikleriyle ilgili bilgi ve beceriye sahip olur.
4	Öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği sınıf yönetimi, ölçme ve değerlendirme, eğitim psikolojisi, teknoloji ve materyal kullanımı, öğretim ilke ve yöntemleri, eğitim kurumlarının faaliyetlerini düzenleyen kanun ve yönetmelikler hakkında yeterli bilgi ve beceriye sahip olur.
5	Türkçeyi doğru, güzel ve etkin konuşma kurallarına uygun, iyi bir iletişime ve anlamaya imkan sağlayacak şekilde ve estetik bir biçimde kullanır. Türkiye Türkçesini ses bilim, şekil bilim, söz dizimi, anlam bilim ve sözlük bilim gibi Türkçeyi doğru, güzel ve etkin konuşma kurallarına uygun, iyi bir iletişime ve anlamaya imkan sağlayacak şekilde ve estetik bir biçimde kullanır. Türkiye Türkçesini ses bilim, şekil bilim, söz dizimi, anlam bilim ve sözlük bilim gibi dilbilgisi ve dilbilim yöntemleriyle anlama, yorumlama ve çözümleme becerisine sahip olarak bu alandaki bilgisini araştırma ve geliştirme yönünde kullanabilir.
6	Yurt dışındaki Türk çocuklarına, Balkanlardaki Türk çocuklarına, yabancılara ve Türk soylulara Türkçe öğretim yöntem ve tekniklerini bilir, uygular.
7	Öğrencilerin sözlü ve yazılı anlatım becerilerini geliştirecek yöntem ve teknikleri bilir.
8	Türk dilinin kaynağı ve gelişimi ile Türkçenin ses özelliklerini bilir. Türkçedeki sözcük yapılarını ve eklerini kavrar.
9	Dilbilimini ve temel kavramlarını bilir, dilbilim çalışmalarına yön veren kişileri tanır. Evrensel dilbilgisinin temel kurallarını kavrar.
10	Her bilgiyi olduğu gibi değil sorarak ve sorgulayarak benimser.

Program Çıktıları (Türkçe Öğretmenliği Programı)

1	Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin ana ilkelerine bağlı, Türk Milli Eğitim sisteminin temel amaçlarına uygun, alanında bilgili ve deneyimli bireyler olmak.
2	Dilin tanımı, işlevleri, dil bilgisi ve dil biliminin temel kavramları, dünya dillerinin nitelikleri, Türk dilinin bu diller arasındaki yeri, Türk dilinin tarihi dönemleri, ses ve ses olayları, ekler, kelime türetme yolları, kelime grupları, cümle, cümlelerin öğeleri, cümle türleri hakkında yeterli akademik bilgiye sahip olmak.
3	Edebiyat bilgi ve kuramları hakkında yeterli akademik bilgiye sahip olmak.
4	Göktürk ve Uygur edebiyatları, Divan edebiyatı, Tasavvuf ve Halk edebiyatları hakkında yeterli akademik bilgiye sahip olmak.
5	Yeni Türk edebiyatı, Dünya edebiyatı hakkında yeterli akademik bilgiye sahip olmak.
6	Türk dili ve edebiyatına, okuma, dinleme, konuşma, yazma ve dil bilgisi eğitime ait bilgi ve becerilerin ortaokul öğrencilerinin düzeyine uygun biçimde aktarılmasında ve uygulanmasında gerekli öğretim yöntem ve teknikleriyle ilgili bilgi ve beceriye sahip olmak.
7	Öğretmenlik mesleğinin gerektirdiği sınıf yönetimi, ölçme ve değerlendirme, eğitim psikolojisi, teknoloji ve materyal kullanımı, öğretim ilke ve yöntemleri, eğitim kurumlarının faaliyetlerini düzenleyen kanun ve yönetmelikler hakkında yeterli bilgi ve beceriye sahip olmak.
8	Türkçeyi doğru, güzel ve etkin konuşma kurallarına uygun, iyi bir iletişime ve anlamaya imkân sağlayacak şekilde ve estetik bir biçimde kullanmak.
9	Türkiye Türkçesini ses bilim, şekil bilim, söz dizimi, anlam bilim ve sözlük bilim gibi dilbilgisi ve dilbilim yöntemleriyle anlama, yorumlama ve çözümleme becerisine sahip olarak bu alandaki bilgisini araştırma ve geliştirme yönünde kullanabilir.
10	Türkçe öğretimine yönelik uygulamalarda araştırma yöntem ve tekniklerinden yararlanabilme becerisine sahip olmak.
11	Yurt dışındaki Türk çocuklarına, Balkanlardaki Türk çocuklarına, yabancılara ve Türk soylulara yönelik Türkçe öğretim yöntem ve tekniklerini bilmek, uygulamak.
12	Türklerin kullandıkları alfabeler ile ilgili bilgi sahibi olmak.
13	Türkçe eğitiminin gerektirdiği düzeyde bilgisayar yazılımı ve donanımı bilgisi ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini kullanabilme yetkinliğine sahip olmak.

Program ve Öğrenme Çıktıları İlişkisi 1:Çok Düşük, 2:Düşük, 3:Orta, 4:Yüksek, 5:Çok Yüksek

	ÖÇ1	ÖÇ2	ÖÇ3	ÖÇ4	ÖÇ5	ÖÇ6	ÖÇ7	ÖÇ8	ÖÇ9	ÖÇ10
PÇ1	4									
PÇ2	5									
PÇ3	5									
PÇ4		4								

PÇ5		4										
PÇ6			5	4								
PÇ7				4								
PÇ8					4							
PÇ9					5							
PÇ10						4						
PÇ11							5					
PÇ12								4				
PÇ13									5	4		

